

In Situ-aktion: resonans, improvisation och variationer av offentliga platser

Inom stadsplanering, arkitektur och design sker kommunikation och presentation av om- och nybyggnader via grafiska representationer. Människor markerar ofta skala eller representerar begränsade aspekter av ett socialt liv. Överfört i den byggda miljön prioriteras synsinne och materiell form, på publika och privata platser med en scenografisk estetik reduceras användare till betraktare och konsumenter. Men för invånare och besökare formas erfarenheter av staden av att man som aktör deltar i pågående situationer uppbyggda av ljud, rörelser, rytmer som aktiverar alla sinnen. Stadens rum och händelser präglas av hur människor aktivt interagerar i förflyttningar, rörelser och kulturella, sociala och naturliga växlingar. För att kunna förstå och planera städer utifrån en mer dynamisk förståelse av stadens sociala dimension är syftet med projektet att:

- A. utveckla forskningsmetoder utifrån urbana rytmiska och sociala mönster
- B. experimentera med platsspecifika konstnärliga processer – *resonans, improvisation, variationer* – in-situ (på plats)
- C. utveckla dokumentationsformer som kan uttrycka stadens förändringar - *urbana kalejdoskop*
- D. bidra till diskussioner om socialt meningsskapande och metoder för stadsplanering och forskning

Inom det nya området konstnärlig forskning växer nya metoder och strategier fram baserade på konstnärlig praktik där konstnären/forskaren, i likhet med stadens invånare, är aktör snarare än observatör. Genom mer eller mindre subtila förändringar av vardagliga rytmer och rörelsemönster kan kollektiva normer, knutna till särskilda platser och aktiviteter, uttryckas samtidigt som nya meningsskapande situationer aktualiseras. Vi utvecklar metoder på plats med kroppens skala, sensibilitet och förflyttningar, som referenssystem, utifrån några begrepp, som både beskriver vardagliga dynamiska situationer och strategier för att påverka dessa:

1. Genom *resonans* - ett fenomen där energi förs över mellan rörliga system i form av vibrationer, ljud, ljus och friktion - lär vi känna offentliga plaster genom dialog mellan röst, rörelse och plats. Var uppstår gensvar och var är det omöjligt att svara an?
2. *Improvisationer* är en viktig förutsättning för det urbana livets rytmer, grundat i sociala regler för självkontroll av beteenden och rörelser. Genom improvisationer fördjupar vi dialogen mellan kropp och plats, följer, prövar och kombinerar rytmer.
3. Via subtila *variationer* av situationer, där ljud uppstår och försvinner, rytmer bryts och rörelser från en plats utförs på en annan, framträder kvaliteter, möjligheter och meningsskapande.

Valet av plats för interventioner utgår ifrån erfarenheter av stadens dynamiska liv, planeringens intentioner och nutida mytologiska självbilder: tunnelbanans och trottoarernas folkliv samt torget som platsen för demokratins historiska och nutida framväxt:

1. **Tunnelbanan** i en storstad skapar direkt kroppsliga erfarenheter av dagliga avstånd och rytmer, i en miljö med intensivt ljus, plötsliga ljud, ankomster och avresor, väntan och stress.

2. **Stadens gator** binds samman av dess fotgängare, som beroende på underlag, väder, skor, hastighet går igenom stadens problematik kollektivt.

3. **Torget**, vars historiska föreställningar om demokratins ursprung och yttrandefrihet binder samman pågående händelser i Nordafrika och frågan om vilka uttryck västvärldens torg ger upphov till. Stockholm centrala och svårdefinierade torg, som Blasieholmstorget, Brunkebergstorg och Järnvägstorget, bildar passager, baksidor och fragment mellan tung trafik och spårtrafik.

Interventionerna, som sker i kollektiva in-situ-aktioner, planeras, genomförs, upprepas under olika tider under dagen och året och dokumenteras, i samarbete mellan en tvärdisciplinär grupp från arkitektur, konst, teknik, koreografi, musik, och inbjudna konstnärer, dansare, planerare och forskare.

Istället för representationer av händelser och situationer prövar vi oss fram till olika former av ”dokumentationer” med notationssystem, video och ljud, som aktivt påverkar situationer och fångar händelser i *urbana kalejdoskop* som uttrycker stadens dynamiska förändringar.

Projektets placering på Arkitekturmuseet, med sitt nya uppdrag inom social hållbar stadsutveckling betyder att vårt arbete bidrar till deras uppdrag och att vi får tillgång till publika fora genom utställningar, seminarier och workshops, för diskussioner och metodutveckling som överförs och utvecklas med arkitekter och planerare.